

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY**

DKK-1.423.2.2020.MAB

Warszawa, 7 kwietnia 2020 r.

DECYZJA nr DKK- 85/2020

Na podstawie art. 18 w związku z art. 13 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. z 2019 r. poz. 369 ze zm.) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego na wniosek STADA Arzneimittel AG z siedzibą w Bad Vilbel, Niemcy, wydaje **zgodę** na dokonanie koncentracji, polegającej na nabyciu przez STADA Arzneimittel AG z siedzibą w Bad Vilbel, Niemcy części mienia GlaxoSmithKline Consumer Healthcare Holdings (No. 2) Limited z siedzibą w Brentford, Wielka Brytania, w zakresie określonym we wniosku.

UZASADNIENIE

17 marca 2020 r. do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej „Prezesem Urzędu” lub „organem antymonopolowym”, wpłynęło zgłoszenie zamiaru koncentracji, polegającej na utworzeniu przez na nabyciu przez STADA Arzneimittel AG z siedzibą w Bad Vilbel, Niemcy (dalej jako „SD”) oraz części mienia GlaxoSmithKline Consumer Healthcare Holdings (No. 2) Limited z siedzibą w Brentford, Wielka Brytania, w zakresie określonym we wniosku (dalej jako „Glaxo”).

W związku z tym, iż spełnione zostały niezbędne przesłanki, uzasadniające zgłoszenie zamiaru koncentracji, tj.:

- łączny światowy obrót przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia przekroczył równowartość 1 mld euro, tj. kwotę określoną w art. 13 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. z 2019 r , poz. 369 ze zm. – zwanej dalej „ustawą

- antymonopolową” lub „ustawą o ochronie konkurencji”), przy czym łączny obrót na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej tych przedsiębiorców przekroczył równowartość 50 mln euro, tj. kwotę określoną w art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy antymonopolowej,
- nabycie części mienia innego przedsiębiorcy jest jednym ze sposobów koncentracji, określonym w art. 13 ust. 2 pkt 4 ustawy antymonopolowej,
  - w przedmiotowej sprawie nie występuje żadna okoliczność z katalogu przesłanek wyłączających obowiązek zgłoszenia zamiaru koncentracji, wymienionych w art. 14 ustawy antymonopolowej,
- zostało wszczęte postępowanie w przedmiotowej sprawie, o czym - zgodnie z art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2020 r. poz. 256) – Prezes Urzędu zawiadomił SD pismem z 18 marca 2020 r.

W trakcie postępowania organ antymonopolowy ustalił i zważył, co następuje:

Uczestnicy koncentracji

SD (aktywny uczestnik koncentracji) – zajmuje się rozwojem, produkcją i dystrybucją produktów life science, w tym leków, suplementów diety oraz kosmetyków. W jej ofercie znajdują się zarówno produkty farmaceutyczne generyczne (tj. produkty farmaceutyczne których receptura nie jest już chroniona przez odpowiednie prawa własności intelektualnej) jak również markowe (innovacyjne).

SD jest współkontrolowana przez fundusze Bain Capital Investors L.L.C. z siedzibą w Bostonie, USA, oraz Cinven Capital Management (VI) General Partner Limited z siedzibą w Saint Peter Port, Guernsey, Wyspy Normandzkie.

SD posiada w Polsce trzy spółki zależne, tj.:

1. STADA Poland Sp z.o.o. z siedzibą w Piasecznie – wprowadza do obrotu leki na receptę, leki OTC, wyroby medyczne, suplementy diety i kosmetyki. Do produktów OTC sprzedawanych przez Spółkę zaliczają się preparaty do zwalczania bólu i na objawy menopauzy oraz leki utrzymujące właściwy poziom glukozy, a także produkty do higieny i leczenia skóry. Jeśli chodzi o leki na receptę, Spółka ma w ofercie m.in. leki przeciwbólowe, leki na cukrzycę i chorobę wieńcową, a także leki urologiczne i leki stosowane w zaburzeniach centralnego układu nerwowego.

2. Walmark Sp. z o.o. z siedzibą w Sosnowcu - wprowadza do obrotu suplementy diety, urządzenia medyczne oraz kosmetyki.
3. Valosun Sp. z o.o. z siedzibą w Cieszynie – nie prowadzi działalności gospodarczej.

Obrót światowy Grupy SD wyniósł w 2019 r. ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] EUR, a na terytorium RP ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] mln EUR.

Glaxo (nabywane mienie) – obejmuje składniki majątkowe związane z portfelem 16 markowych farmaceutyków OTC (produktów leczniczych dostępnych bez recepty) od spółki GlaxoSmithKline Consumer Healthcare Holdings (No. 2) Limited (dalej jako „GSK”), która należy do grupy kapitałowej GlaxoSmithKline plc. W skład nabywanego portfela wchodzi następujące marki produktów farmaceutycznych: Coldrex^{TM} (na przeziębienie i grypę), Orofar^{TM} (na gardło), Cholinex^{TM} (na gardło), Tavegil^{TM} (przeciwalergiczny), Cetebe^{TM} (suplement diety z witaminą C), Mebucaine^{TM} (na gardło), Lemocin^{TM} (na gardło), Resyl^{TM} (przeciwkaszlowy), Sweatosan^{TM} (przeciwpotny), Tossamin^{TM} (przeciwkaszlowy), Pulmex^{TM} (rozrzedzający śluz), Venoruton^{TM} (leczenie żylaków), Duofilm^{TM} (leczenie kurczaków), Synthol^{TM} / SyntholKine^{TM} (urazy skóry oraz ból mięśni) oraz Trofolastin^{TM} (na rozstępy, blizny i odbarwienia skóry). Nabyte zostaną składniki majątkowe związane z powyższymi produktami, w tym prawa własności intelektualnej, dopuszczenia do obrotu, umowy produkcji na zlecenie, dokumentacja produktów, domeny internetowe oraz prawa związane z zastrzeżoną zewnętrzną formą produktu, które są obecnie własnością GSK i innych spółek należących do Grupy GSK.

Spośród powyższych produktów, w Polsce sprzedawane są jedynie Coldrex^{TM} (leczenie przeziębienia i grypy), Orofar^{TM} (leczenie bólu gardła) i Cholinex^{TM} (leczenie bólu gardła).

W skład Glaxo nie wchodzi w żadne spółki ani rzeczowe składniki mienia (takie jak np. linie produkcyjne).

Obrót światowy Glaxo wyniósł w 2019 r. ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] mln EUR, a na terytorium RP ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] mln EUR.

Opis i przyczyny koncentracji

Koncentracja została zgłoszona w trybie art. 13 ust. 2 pkt 4 ustawy antymonopolowej.

Podstawą zgłoszenia jest zawarta 18 lutego 2020 r., przez SD i GSK umowa nabycia mienia, zgodnie z którą, SD nabędzie Glaxo.

Koncentracja pozwoli firmie SD rozszerzyć działalność w sektorze zdrowia w Europie, a także na wybranych rynkach regionu Azji i Pacyfiku oraz Ameryki Łacińskiej. SD umocni swoją pozycję liczącego się gracza na rynkach leków generycznych i produktów zdrowotnych dla konsumentów.

Rynki wspólne dla uczestników koncentracji

Zgodnie z art. 4 pkt 9 *ustawy o ochronie konkurencji przez rynek właściwy* rozumie się rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, uznawane są przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji. A zatem rynek ten wyznaczają zasadniczo dwa elementy: towar (rynek produktowy) i terytorium (rynek geograficzny).

W dotychczasowym orzecznictwie Prezesa Urzędu¹ w odniesieniu do produktów farmaceutycznych rynki produktowe wyróżniano na podstawie ustalonych na forum międzynarodowym terapeutycznych kategorii leków, tzw. klasyfikacji „ATC” – ang. *Anatomical Therapeutic Classification*. Klasyfikacja ta dzieli produkty lecznicze ze względu na miejsce ich działania w organizmie, wskazania, zastosowanie terapeutyczne oraz z uwagi na skład i sposób działania. Jest to klasyfikacja hierarchiczna, posiadająca 16 kategorii (A, B, C, itd.), z których każda dzieli się na cztery poziomy. Pierwszy poziom (ATC1) jest najbardziej ogólny, natomiast poziom czwarty (ATC4) najbardziej szczegółowy. Najczęściej trzeci poziom klasyfikacji ATC (ATC3) stanowi dla Prezesa Urzędu podstawę do wyznaczenia poszczególnych rynków produktowych w tym sektorze.

Za rynek właściwy w ujęciu geograficznym w odniesieniu do sprzedaży leków należy uznać rynek krajowy. Uzasadniając powyższe należy wskazać, iż cechą sektora farmaceutycznego jest jego silne powiązanie z krajowymi systemami ochrony zdrowia, które są odmienne w poszczególnych krajach. Różnice tkwią głównie w systemie rejestracji produktów leczniczych oraz w systemie refundacji kosztów leczenia. Oba systemy, tj. system

¹ Zob. decyzja z dnia 26 marca 2012 r. nr DKK-23/2012.

rejestracyjny oraz refundacyjny, są regulowane przepisami prawa administracyjnego danego kraju, co powoduje, że rynek farmaceutyczny jest mocno uzależniony od tychże regulacji. Z uwagi na powyższe, także Prezes Urzędu konsekwentnie stoi na stanowisku, że rynkiem geograficznym dla produktów leczniczych jest rynek krajowy, pomimo iż dostrzega tendencje do standaryzacji prawa regulującego ten sektor w ramach Unii Europejskiej.

Na tak zdefiniowanym rynku produktowym zidentyfikowano dwa rynki wspólne dla uczestników koncentracji, tj.

1. polski rynek wprowadzania do obrotu produktów leczniczych z kategorii ATC3 - C05B – Leczenie żyłaków. Łączny udział w tym rynku uczestników koncentracji po dokonaniu koncentracji nie będzie przekraczał 5%.
2. polski rynek wprowadzania do obrotu produktów leczniczych z kategorii ATC3 - R02A – Preparaty na gardło. Łączny udział w tym rynku uczestników koncentracji po dokonaniu koncentracji wyniesie ok. [tajemnica przedsiębiorstwa].

Rynki właściwe, na które koncentracja wywiera wpływ

Mając na uwadze definicję ustawową oraz kryteria wyznaczania rynków właściwych, na które koncentracja wywiera wpływ, zawarte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie zgłoszenia zamiaru koncentracji przedsiębiorców (Dz. U. z 2018 r., poz. 367), organ antymonopolowy uznał, iż:

- a. przedmiotowa koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym na polski rynek wprowadzania do obrotu produktów leczniczych z kategorii ATC3 - R02A – Preparaty na gardło.**

Preparaty na gardło są powszechnie używane w przypadku wystąpienia łagodnych stanów zapalnych jamy ustnej i gardła, nawet jeśli zawierają różne substancje (np. antyseptyczne, znieczulające miejscowo) lub substancje czynne np. Bacytracyna, Benzokaina, Flurbiprofen, Heksamidyna, Lidokaina itp. Produkty uczestników koncentracji jak i produkty konkurentów to leki dostępne bez recepty (produkty lecznicze OTC). Bariery wejścia na rynek są niskie, zaś popyt charakteryzuje się dużą sezonowością. Odbiorcy końcowi wspomnianych produktów farmaceutycznych są bardzo wrażliwi na cenę produktu leczniczego.

Na rynku tym SD sprzedaje swoje produkty pod marką Flurbifex. Flurbifex nie jest popularną marką i posiada minimalny udział w rynku. Natomiast Glaxo oferuje swoje produkty pod markami Orofar i Cholinex. Zarówno Orofar, jak i Cholinex to marki o ugruntowanej pozycji na rynku leków dostępnych bez recepty, dostępne w większości aptek oraz sklepów (supermarketów, stacji benzynowych itd.).

Łączony udział Zgłaszających w polskim rynku wprowadzania do obrotu produktów leczniczych z kategorii ATC3 - R02A – Preparaty na gardło wynosi ok. [tajemnica przedsiębiorstwa], w tym Glaxo ok. [tajemnica przedsiębiorstwa], zaś SD ok. [tajemnica przedsiębiorstwa].

Oprócz uczestników koncentracji na omawianym rynku działają m.in.:

Tabela nr 1

Lp.	Przedsiębiorca	Szacunkowy udział w rynku (%)
1.	Reckitt Benckiser	[tajemnica przedsiębiorstwa]
2.	ANGELINI Pharma	[tajemnica przedsiębiorstwa]
3.	Tactica Pharmaceuticals	[tajemnica przedsiębiorstwa]

Źródło: szacunki uczestników koncentracji.

b. uzasadnienie braku wpływu koncentracji na rynek w układzie wertykalnym

W toku przeprowadzonego postępowania nie zidentyfikowano żadnych rynków, na które przedmiotowa koncentracja może wywierać wpływ w układzie wertykalnym (pionowym), gdyż nie doprowadzi do uzyskania łącznego udziału w rynku geograficznym w wysokości większej niż 30%. Pomiędzy uczestnikami koncentracji nie występują powiązania wertykalne.

c. uzasadnienie wpływu koncentracji na rynek w układzie konglomeratowym

W niniejszej sprawie brak jest rynków, na które koncentracja wywiera wpływ w układzie konglomeratowym gdyż brak jest rynku właściwego obejmującego terytorium Polski lub jego część, na którym między przedsiębiorcami uczestniczącymi w koncentracji nie

istnieją żadne powiązania horyzontalne i wertykalne w którym którykolwiek z przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji posiada więcej niż 40% udziału.

Ocena skutków koncentracji

Przepis art. 18 ustawy *o ochronie konkurencji* stanowi, iż Prezes Urzędu wydaje zgodę, w drodze decyzji, na dokonanie koncentracji, w wyniku której konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona, w szczególności przez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej na rynku, przy czym zgodnie z art. 4 pkt 10 tej ustawy przez pozycję dominującą rozumie się pozycję przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów; domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40%.

Podstawowym celem postępowania antymonopolowego w sprawach koncentracji jest ustalenie, czy w wyniku zrealizowania zamierzonej transakcji dojdzie do istotnego ograniczenia konkurencji na rynku właściwym. Przykładem takiego istotnego ograniczenia konkurencji jest powstanie lub umocnienie pozycji dominującej. Należy jednakże podkreślić, że o ile powstanie lub umocnienie pozycji dominującej będzie zawsze prowadziło do ograniczenia konkurencji na rynku, to do ograniczenia konkurencji może dojść także w przypadkach, kiedy w wyniku koncentracji nie powstaje lub nie umacnia się pozycja dominująca. Samo stwierdzenie „istotne ograniczenie konkurencji” wykracza zatem poza kwestię powstania lub umocnienia pozycji dominującej i ma szersze znaczenie. Obejmuje bowiem sytuacje, kiedy w wyniku dokonanej koncentracji konkurencja zostaje poważnie ograniczona, a nie wiąże się to z powstaniem pozycji dominującej – może to mieć miejsce przykładowo na rynkach oligopolistycznych.

Powyższe oznacza, że koncentracja jest dopuszczalna wówczas, gdy nie zakłóca skutecznej konkurencji na rynku właściwym, w szczególności w wyniku powstania lub umocnienia pozycji dominującej.

Koncentracja nie wywiera wpływu na żadne rynki w układzie wertykalnym lub konglomeratowym.

Przedmiotowa koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym na krajowy rynek wprowadzania do obrotu produktów leczniczych z kategorii ATC3 - R02A – Preparaty na gardło, na którym łączne szacunkowe udziały uczestników koncentracji wynoszą ok.

[tajemnica przedsiębiorstwa]. Oceniając wpływ koncentracji na omawiany rynek należy wskazać, że silna pozycja rynkowa uczestników koncentracji wynika z udziału rynkowego Glaxo. Pozycja rynkowa samego SD jest bardzo słaba. Z tego względu trudno oczekiwać, aby koncentracja mogła w sposób istotny zmienić strukturę rynku. Z Tabeli nr 1 wynika, że rynek preparatów na gardło jest konkurencyjny i międzynarodowi konkurenci posiadają silną pozycję. Nawet pod koncentracji SD nie będzie liderem rynku, gdyż wyższy udział rynkowy ma Reckitt Benckiser. Dodatkowo należy wskazać, że rynek ten jest rynkiem silnie konkurencyjnym obejmującym produkty lecznicze dostępne bez recepty, a dostępność preparatów na gardło dla pacjentów jest bardzo duża, a asortyment jest bardzo szeroki. Co więcej, pacjenci w tym zakresie są bardzo wrażliwi cenowo, zaś popyt jest wysoce sezonowy.

Biorąc wszystko powyższe pod uwagę, w ocenie organu antymonopolowego nie ma podstaw do uznania, iż niniejsza koncentracja spowoduje istotne ograniczenie konkurencji na krajowym rynku wprowadzania do obrotu produktów leczniczych z kategorii ATC3 - R02A – Preparaty na gardło.

W związku z powyższym orzeczono, jak w sentencji.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji w związku z art. 479(28) § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1460 ze zm.) od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - w terminie miesiąca od dnia jej doręczenia.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 9 w związku z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 785 ze zm.), odwołanie od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów podlega opłacie stałej w kwocie 1000 zł.

Zgodnie z art. 102 ust. 1 i ust. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej niebędącej osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie.

Zgodnie z art. 105 ust. 1 i ust. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, wniosek o przyznanie zwolnienia od kosztów sądowych należy zgłosić na piśmie lub ustnie do protokołu w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.

Stosownie do treści art. 117 § 1, § 3 i § 4 Kodeksu postępowania cywilnego strona zwolniona przez sąd od kosztów sądowych w całości lub części, może domagać się ustanowienia adwokata lub radcy prawnego.

Osoba prawna lub inna jednostka organizacyjna, której ustawa przyznaje zdolność sądową, niezwolniona przez sąd od kosztów sądowych, może się domagać ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli wykaże, że nie ma dostatecznych środków na poniesienie kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego.

Wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego strona zgłasza wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych lub osobno, na piśmie lub ustnie do protokołu, w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.

*Z upoważnienia Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów*

*Robert Kamiński
Dyrektor Departamentu Kontroli Koncentracji*

Otrzymuje:
STADA Arzneimittel AG

